

3. julija 1991 bě so zwjazkowy kancler Helmut Kohl (CDU, srjedža) w Radworju k rozzohnowanju ze zapósłanču zwjazkowego sejma Marju Michałkowej, zapósłancom Sakskeho krajneho sejma Markom Šimanom, Budyskim krajnym radu Volkerom Ebermannom, Radworskim wjesnjanostu Benom Hanskim a Pětrom Kubańkom (wotprawa) tule před hosćencom „Meja“ fotografować dał.

Foto: SN-archiw/Mačij Bulank

„Serbja su tajki přikład“

Minjeny pjatk zemrěty bywši kancler Helmut Kohl 1991 w Radworju był

Wjelelětny zwjazkowy kancler Helmut Kohl a zwjazkowy předsyda CDU je minjeny pjatk w starobje 87 lět w swojim domskim w Ludwighshafenje-Oggersheimje zemrěl. Kaž nowina Bild džensa wozjewi, wotměja za bywšeho kanclera jenož europski statny akt w Strasbourgu. Wotpowědnje wuraznemu přeću Kohla njeje dalši narodny statny akt w Němskej předwidžany, kaž Bild piše. Kohl ma so jako přenja wosobina w stawiznach Europskeje unije na wosebite wašnje počesćić.

Smjerc politikarja, kotrehož mjenuja tež kanclera jednoty, zbudža w Serbach dopomnjenki na 3. julij 1991. Sta Radworčanow witachu Helmuta Kohla wonu srjedu na pózdnim popołdnu přewšo wutrobnje do swojeje wsi witali. Při kwasnej jědži w hosćencu „Meja“ je so wón tež ze serbskimi zastupjerjemi rozmołwjał. Amtěrowacy hłow-

ny jednaćel Domowiny Bjarnat Cyž zjima tehdy we wichorojnym času do wutworjenja Załožby za serbski lud: „Naš džak tež za Waše wosobinske zasadžowanje a přilubjenje, zo směmy z Wašej podpěru w přichodže dale ličić.“ Prjedy hač móžeše wón tole rjec a kanclerej list z próstwu wo podpěru za załožbu a z njej zwjazane přenje financowane zřćenje přepodać, Kohl jemu znapřećiwi: „Njelubuju dołhe narěče, lubuju jenož dołhe kołbaski!“ Skónčnje so wón Cyžej, kiž epizodku rady powěda, podžakowa, wšako bě tón najjadriwiši rěčnik wječora.

Kohlowe słowa skoro na wróćopuću do Bonna „A w Europje jenož něšto budže, hdyž budže to pisany kwěćel, hdžež wšitke kwětki ktu, hdžež wšitke barby swěća a nic jedna šera, zjednoćenska barba. Tohodla je jara wažne, zo so tradicije, stawizny, swójskosće wobchowaja. Serbja su tajki přikład. Tohodla njeje to za mnje

žadyn winowatosny nadawk, ale samozrozumliwosc pomhać“ swědča wo tym, zo wón je serbsku tematiku w europskim konteksće widžał.

„Přichod Europy je so za Helmuta Kohla kruće na stawizny a měr zložował“, rozložuje zapósłanča zwjazkowego sejma Marja Michałkowa (CDU), „sym widžała, kak wón jako wulki politikar w zjawnosći wustupuje. Tuž mějach před nim wulki respekt. Wosobinsce pak znaju jeho tohorunja jako jara čłowjeskeho politikarja, kiž je so tež za wšědnymi starosćemi ludźi prašał.“

Kohlowe politiske zawostajenstwo je kontrowersne. „Wón je w rozsudnym wokomiku spóznał, zo da so rewolucija pod hesłom „Smy tón lud“ přeměnić na statopolitiske zjednoćenje „Smy jedyn lud“, zwěsća Hajko Ko-

► Dale na stronje 2